

เรื่องย่อ

ภาคใต้ตอนล่างประกอบด้วยประชากรไทยที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นจำนวนมากกว่าภาคอื่น ๆ ของประเทศ และมีอัตราการครอบคลุมของการได้รับภูมิคุ้มกันโรคต่ำกว่าภาคใต้ตอนบนและภาคอื่น ๆ ของประเทศ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับบริการภูมิคุ้มกันโรค และพัฒนาการได้รับภูมิคุ้มกันโรคในทารก ในครั้งนี้ มีประชากรเป้าหมาย คือ ผู้ปกครองทารกอายุ 0-1 ปี นับถือศาสนาอิสลามและอาศัยอยู่ในตำบล ตลิ่งชัน อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เก็บข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์ในช่วงเดือนพฤษภาคม 2530 และเดือน กุมภาพันธ์ 2531 ผลการสัมภาษณ์ผู้ปกครองทารก (ซึ่งส่วนใหญ่เป็นมารดา) ครั้งแรก จำนวน 164 ราย พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ผู้ปกครองไม่นำทารกมารับภูมิคุ้มกันโรค หรือได้รับแต่ไม่ครบถ้วน คือการขาดความรู้และความเข้าใจเรื่องโรคและวัคซีนป้องกันโรค จึงได้ให้สุขศึกษาในรูปแบบรายครอบครัว จัดนิทรรศการ แจกเอกสาร อบรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผู้สื่อข่าวสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และกลุ่มแม่บ้าน รวมทั้งร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยให้บริการภูมิคุ้มกันโรคนอกสถานีอนามัย หลังจากนั้นสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ทารก จำนวน 152 ราย ผลที่ได้รับคือ ผู้ปกครองทารกมีความรู้เรื่องโรคและวัคซีนป้องกันโรคจำนวนเพิ่มขึ้น อัตราการเคยได้รับวัคซีนและการได้รับวัคซีนครบถ้วน เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 26.83 และ 7.32 เป็นร้อยละ 42.11 และ 14.47 ตามลำดับ โดยทารกในหมู่บ้านที่อยู่ใกล้สถานีอนามัย (หมู่ที่ 2, 7) มีอัตราการเคย ได้รับและได้รับวัคซีนครบถ้วนสูงกว่าหมู่บ้านอื่น ๆ ที่อยู่ไกลออกไป

ABSTRACT

A study of promotion of immunization of infants in Muslim community, Tambon Talingchan, Chana District, Songkla Province, was undertaken from May 1987 to February 1988. The target population was Muslim parents of the infants (0-1 year). Data was collected by interview, using a questionnaire, of the parents of 164 families. The main reasons that the parents did not bring the infants for immunization/complete immunization were lack of knowledge and understanding about diseases and vaccines. Education has been given in many ways : per family education, exhibitions, pamphlets, training of village health volunteers, village health communicators and housewives. An immunization service has been provided in cooperation with the health center personnel. Following the education program, 152 of the parents were re-interviewed. A greater proportion of interviewees had knowledge of diseases and vaccines. Rate of vaccination and complete vaccination of diphtheria, pertussis and tetanus increased from 26.8% and 7.3% to 42.1% and 14.5% respectively, with greater increases in the village nearer the health center.